SACRA

BIBLIA,

HEBRAICE, GRÆCE, ET LATINE.

Cum annotationibus Franciſci Vatabli Hebraicæ linguæ quondam Profeſſoris Regij Lutetiæ.

Latina interpretatio duplex eſt, altera vetus, altera noua.

Omnia cum editione Complutenſi diligenter collata, additis in margine, quos Vatablus in ſuis annotationibus nonunquam omiſerat, idiotiſmis, verborumq́; difficiliorum radicibus.

Editio poſtrema, multo quàm antehac emendatior: cui etiam nunc acceſſit, ne quid in ea deſiderari poſſet,

Nouum Teſtamentum Græcolatinum Ben. Ariæ Montani Hiſpalenſis.

Esta Biblia esta expurgada conforme al Expurgatorio nuevo de 1632 y con licencia del S.to officio lo firme

[redacted]

Ex officina Commeliniana.

M. D. XCIX.

De la Libreria

בראשית

MOSIS LIBER PRIMVS, VVLGO GENESIS DICTVS.

Primum iſtum Moſis librum Septuaginta interpretes ΓΕΝΕΣΙΝ inſcripſerunt, id eſt generationem, procreationem, & originem: quòd in eo oſtendatur mundum à Deo conditum fuiſſe, neque illum eſſe creationis expertem, vt nonnulli Philoſophi exiſtimarunt: aut quòd generis humani, reliquorúmque animantium ortus, & generatio: in ſumma, omnium quæ terra capit, hoc libro comprehendatur. Hebræi verò בראשית *à prima totius libri dictione, ſuo more appellauerunt. Bereſith enim ſignificat In principio, quem tamen in plures ſectiones partiti ſunt, vt ſuis locis indicabimus.*

VETVS. NOVA EX HEBRAEO TRALATIO.

CAPVT PRIMVM.

[illegible Greek text]

1 IN principio creauit Deus cælum & terram.

2 Terra autem erat inanis & vacua, & tenebræ erant ſuper faciem abyſſi: & Spiritus Dei ferebatur ſuper aquas.

1 IN principio creauit Deus cælum & terram.

2 Terra autem erat deſolata & inanis, tenebræque erant in ſuperficie voraginis: & Spiritus Dei agitabat ſeſe in ſuperficie aquarum.

א

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ

והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים

VARIAE INTERPRETVM LECTIONES CVM HEBRAICARVM EXPLICATIONE.

IN CAPVT PRIMVM.

[illegible]

שמות

MOSIS LIBER SECVNDVS, VVLGO EXODVS DICTVS.

Secundus liber Moſis Græcè dicitur ἔξοδος, Id eſt exitus: quod nomen habet ab inſigni illo ac ſtupendo miraculo, quo filij Iſrael egreſſi ſunt ex Ægypto, & priſtinam, diúque expectatam libertatem recuperarunt. Hebraicè verò שמות Nomina, nuncupatur à ſecunda huius libri voce. Hunc & in plures ſectiones partiti ſunt Hebræi, ſingulis nomina imponentes, vt ſuis locis annotabimus.

VETVS. NOVA EX HEBRAEO TRALATIO.

CAPVT PRIMVM.

[illegible Greek text]

1 Hæc ſunt nomina filiorum Iſrael qui ingreſſi ſunt in Ægyptum cum Iacob: ſinguli cum domibus ſuis introierunt.
2 Ruben, Simeon, Leui, Iudas,
3 Iſſachar, Zebulon, & Beniamin,
4 Dan, & Nephthali, Gad & Aſer.
5 Erant igitur omnes animæ eorum qui egreſſi ſunt de femore Iacob, ſeptuaginta: Ioſeph autem in Ægypto erat.
6 Quo mortuo, & vniuerſis fratribus eius, omníque cognatione ſua:
7 Filij Iſrael creuerunt, & quaſi germinantes multiplicati ſunt: ac roborati nimis, impleuerunt terram.
8 Surrexit interea Rex nouus ſuper Ægyptum, qui ignorabat Ioſeph.

1 ET HAEC ſunt nomina filiorum Iiſraël ª qui venerunt in Miſráim cum Iaacób: ᵇ ſinguli cum familia ſua ᶜ ingreſſi ſunt:
2 Reuubén, Schimeón, Leui & Iehudáh,
3 Iiſſachar, Zebulún, ᵈ & Biniamin.
4 Dán, & Naphtali, Gád, & Aſcher,
5 ᵉ Fuerunt autem omnes animæ *eorum qui* egreſſi ſunt è femore Iaacób ſeptuaginta animæ: ᶠ Ioſeph verò erat in Miſráim.
6 Mortuúſq; eſt Ioſeph, & omnes fratres eius, ᵍ atque vniuerſa ʰ generatio illa.
7 Porrò filij Iiſraël ⁱ creuerunt, ᵏ & nati ſunt in multitudine, multiplicatíque ſunt ac roborati ˡ copioſiſſimè, & repleta eſt terra illis.
8 Surrexit interim Rex nouus ſuper Miſráim, qui ᵐ non nouerat Ioſeph:

1 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ׃
2 רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה׃
3 יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן׃
4 דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃
5 וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְמִצְרָיִם׃
6 וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא׃
7 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם׃
8 וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף׃

VARIAE INTERPRETVM LECTIONES, CVM HEBRAI SMORVM EXPLICATIONE.

1 Et hæc.] Hic ו redundat, vt ſolet in principijs librorum Hebraicorum: [illegible]

5 Et Biniamin.] [illegible]

5 Egreſſi, &c.] Ad verbum, egreſſorum femoris. ¶ Ioſeph verò.] [illegible]

6 Atque vniuerſa gen. illa.] [illegible]

7 Creuerunt. פרו [illegible] ¶ Et nati in multit.] וישרצו [illegible]

8 Surrexit interim.] Ad verbum, Et ſurrexit, &c. Regni Ægypti [illegible] ¶ Non nouerat.] [illegible] Regis tacuerit.